ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 15.7.2021 г.
COM(2021) 399 final

2021/0219 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2009/65/ЕО по отношение на използването на основни информационни документи от управляващите дружества на предприятия за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК)

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели на предложението

В съответствие с Директива 2009/65/ЕО[1] всяко предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) трябва да предостави „ключова информация за инвеститорите”. Информацията за целите и инвестиционната политика, профила на риска и възвръщаемостта, таксите, резултатите за минали периоди и други практически подробности помага на инвеститорите да разберат основните характеристики на ПКИПЦК и да вземат информирани инвестиционни решения. В членове 78—82 и 94 от директивата са определени основните принципи на ключовата информация за инвеститорите. С Регламент (ЕС) № 583/2010 на Комисията[2] се определят допълнителни правила относно нейното съдържание и формат.

ПКИПЦК се считат за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) по смисъла на Регламент (ЕС) № 1286/2014[3], съгласно който всички ПИПДОЗИП трябва да бъдат придружени от „основен информационен документ“. Документът съдържа информация за профила на риска и възвръщаемостта на ПИПДОЗИП, включително възможната максимална загуба на инвестиран капитал и подходящи сценарии за резултатите, разходите, които инвеститорите на дребно трябва да понесат при инвестиране в него, както и други подробности. Тази информация помага на инвеститорите на дребно да разберат основните характеристики на продукта и да вземат информирани инвестиционни решения. В Делегиран регламент (ЕС) 2017/653 на Комисията[4] се определят подробни правила за представянето, съдържанието, преразглеждането, редактирането и предоставянето на документа. С Делегиран регламент (ЕС) 2016/1904[5] се определят правилата за намеса по отношение на продуктите.

---

1 Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32).

2 Регламент (ЕС) № 583/2010 на Комисията от 1 юли 2010 г. за прилагане на Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на ключовата информация за инвеститорите и условията, които трябва да бъдат изпълнени при предоставяне на ключовата информация за инвеститорите или на проспекта посредством траен носител, различен от хартия, или интернет страница (ОВ L 176, 10.7.2010 г., стр. 1).

3 Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) (ОВ L 352, 9.12.2014 г., стр. 1).

4 Делегиран регламент (ЕС) 2017/653 на Комисията от 8 март 2017 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) чрез определяне на регулаторните технически стандарти за представянето, съдържанието, преразглеждането и изменението на основните информационни документи, както и за условията за изпълнение на изискването за предоставяне на тези документи (ОВ L 100, 12.4.2017 г., стр. 1).

5 Делегиран регламент (ЕС) 2016/1904 на Комисията от 14 юли 2016 година за допълване на Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно намесата по отношение на дадени продукти (ОВ L 295, 29.10.2016 г., стр. 11).

В член 32 от Регламент (ЕС) № 1286/2014 се предвижда преходна разпоредба, съгласно която управляващите дружества, инвестиционните дружества и лицата, които консултират относно или продават дялове от ПКИПЦК и фондове, различни от ПКИПЦК, са временно освободени от изискването да предоставят основен информационен документ на инвеститорите на дребно. Понастоящем разпоредбата се прилага до 31 декември 2021 г.

Настоящата директива е придружена от две допълнителни мерки. Първо, Комисията предлага срокът на действие на преходната разпоредба в Регламент (ЕС) № 1286/2014 да бъде удължен до 30 юни 2022 г. Това ще осигури необходимото време за подготовка за края на действието на преходната разпоредба и за прилагане на другата мярка (която включва изменения на Делегиран регламент (ЕС) 2017/653) от 1 юли 2022 г. Следователно трите мерки са синхронизирани по отношение на датите на прилагане.

Към настоящия момент от 1 юли 2022 г. инвеститорите на дребно в ПКИПЦК ще получават както основен информационен документ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1286/2014, така и ключова информация за инвеститорите в съответствие с Директива 2009/65/ЕО. Желателно е да се избегне ситуация, при която инвеститорите на дребно получават два различни документа за оповестяването на информация преди сключването на договорите по отношение на едно и също ПКИПЦК. С настоящата директива се гарантира, че основният информационен документ, който е изготвен, предоставен, редактиран и преведен за дадено ПКИПЦК в съответствие с регламента, се счита за отговарящ на изискванията за ключова информация за инвеститорите съгласно Директива 2009/65/ЕО.

Тази инициатива не е част от Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT).

Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

В Делегиран регламент (ЕС) 2017/653 се определят представянето и съдържанието на основния информационен документ за ПИПДОЗИП, неговият стандартизиран формат, методиката за представяне на риска и възвръщаемостта и за изчисляване на разходите, условията и минималната честота на преразглеждане на информацията и условията за предоставяне на документа на инвеститорите на дребно. Европейският банков орган (ЕБО), Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) и Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО) съвместно представиха проекти за изменения на регулаторните технически стандарти в регламента, включително технически корекции за улесняване на прилагането на правилата спрямо ПКИПЦК.

Целта на настоящото предложение е да се гарантира, че основните информационни документи, които са в съответствие с Регламент (ЕС) № 1286/2014, се считат за отговарящи на изискванията за ключова информация за инвеститорите за ПКИПЦК съгласно членове 78—82 и 94 от Директива 2009/65/ЕО.

Съгласуваност с други политики на Съюза

Основният приоритет на Комисията е укрепването на икономиката на ЕС и стимулирането на инвестициите с цел създаване на работни места във всички 27 държави членки чрез изграждане на по-задълбочен единен пазар на капитали или т.нар. съюз на капиталовите пазари (СКП). Може да се очаква, че по-доброто законодателство за инвеститорите на дребно ще донесе ползи и в други области на политиката, в които сделките между дружества и потребители играят важна роля.

Целта на настоящото предложение е да се избегне ситуация, при която на инвеститорите на дребно се предоставят два различни документа за оповестяването на информация преди сключването на договорите по отношение на едно и също ПКИПЦК. Основният информационен документ ще даде възможност на инвеститорите на дребно да сравняват основните икономически и правни характеристики на ПКИПЦК с тези на други ПИПДОЗИП. Що се отнася до оповестяването на информация преди сключването на договорите, създателите на ПКИПЦК, както и лицата, които консултират относно или продават дялове от ПКИПЦК, ще трябва да спазват единствено правните задължения съгласно Регламент (ЕС) № 1286/2014. Настоящото предложение допринася за развитието на по-интегрирани капиталови пазари, като улеснява инвеститорите на дребно, управителите на фондове и съответно инвестираните дружества да извлекат ползи от единния пазар.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

Правно основание

Предложението се основава на член 53, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, който е правното основание за Директива 2009/65/ЕО.

Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Настоящото предложение е съобразено с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). Съгласно този принцип действия на равнището на Съюза могат да бъдат предприети само когато поставените цели не могат да бъдат постигнати индивидуално от държавите членки.

Действие на Съюза е необходимо, за да се премахнат пречките пред вътрешния пазар на финансови услуги и продукти, като се въведе уеднаквен подход към оповестяването във връзка с ПИПДОЗИП. Установеният проблем (два различни документа за оповестяване на информация преди сключване на договорите за едно и също ПКИПЦК) може да бъде решен само на равнището на Съюза, тъй като всяко изменение на Директива 2009/65/ЕО трябва да бъде направено чрез предложение на Комисията.

Пропорционалност

Настоящото предложение е съобразено с принципа на пропорционалност, установен в член 5 от ДЕС. Предложените мерки са необходими за намаляване на последиците от паралелното прилагане на Директива 2009/65/ЕО и Регламент (ЕС) № 1286/2014.

Това действие на Съюза е необходимо, за да се гарантира ефективното прилагане на правилата за ПИПДОЗИП от компетентните органи и създателите на ПИПДОЗИП, както и гладкото функциониране на вътрешния пазар на инвестиционни фондове. Предложението ще намали бремето и разходите за ПКИПЦК във връзка със спазването на изискванията, като премахне дублирането на информацията, оповестявана преди сключването на договорите, обременяващите изисквания и ненужната регулаторна сложност и правна несигурност.

Избор на инструменти

Целта е да се премахнат пречките чрез изменение на директива. Следователно директивата е най-подходящият инструмент.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство

Настоящото предложение не е придружено от отделна оценка на въздействието, тъй като такава беше направена във връзка с Регламент (ЕС) № 1286/2014 и обхваща и ПКИПЦК. Предложението не поражда нови задължения за участниците на финансовите пазари.

С предложението се насърчава зачитането на правата, залегнали в Хартата на основните права. Основната цел е да се засилят правата на потребителите (член 38 от Хартата) и да се улесни правото на предоставяне на услуги във всяка държава членка (член 15, параграф 2 от Хартата).

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма въздействие върху бюджета на Комисията.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване

При преразглеждането на Регламент (ЕС) № 1286/2014 от Комисията, което е част от предстоящата стратегия за непрофесионалните инвеститори, ще бъде обърнато внимание, наред с другото, на прилагането на предвидените в регламента правила. Преразглеждането ще извършено въз основа на обществена консултация и обсъждания с ЕБО, ЕОЦКП, ЕОЗППО и компетентните органи на държавите членки.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

С настоящото предложение се вмъква нов член 82а в Директива 2009/65/ЕО. В него по ясен, точен и безусловен начин се посочва, че когато основен информационен документ за ПКИПЦК се изготвя, предоставя, редактира и превежда съгласно Регламент (ЕС) № 1286/2014, следва да се счита, че той отговаря на изискванията, приложими за ключовата информация за инвеститорите за целите на посочената директива.

2021/0219 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2009/65/ЕО по отношение на използването на основни информационни документи от управляващите дружества на предприятия за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[6],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Член 78 от Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[7] изисква от инвестиционните дружества и управляващите дружества да изготвят кратък документ, съдържащ ключова информация за основните характеристики на предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК), предлагани на инвеститорите („ключова информация за инвеститорите“), така че тези инвеститори да са в състояние да разберат по подходящ начин естеството и рисковете на съответното ПКИПЦК и следователно да вземат информирани инвестиционни решения.

(2) Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета[8] изисква от създателите на пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП), преди да предоставят тези продукти на инвеститорите на дребно, да изготвят основен информационен документ за този продукт, за да могат инвеститорите на дребно да разберат и сравнят основните характеристики и рискове на съответния ПИПДОЗИП („основен информационен документ“ или „ОИД“).

---

6 ОВ C [...], [...] г., стр. [...].

7 Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32).

8 Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) (ОВ L 352, 9.12.2014 г., стр. 1).

(3) ПКИПЦК също се считат за ПИПДОЗИП, за които се изисква „ОИД“ съгласно Регламент (ЕС) № 1286/2014. Съгласно член 32, параграф 1 от посочения регламент обаче управляващите дружества по смисъла на член 2, параграф 1, буква б) от Директива 2009/65/ЕО, инвестиционните дружества, посочени в член 27 от същата директива, и лицата, които консултират относно или продават дялове от ПКИПЦК, са освободени от задълженията, предвидени в посочения регламент, и следователно от изискването да представят „ОИД“, до 31 декември 2021 г. („преходни разпоредби“).

(4) С Делегиран регламент (ЕС) 2017/653 на Комисията[9] се допълва Регламент (ЕС) № 1286/2014, като се определят регулаторни технически стандарти по отношение на представянето, съдържанието и стандартния формат на ОИД, методиката за представяне на риска и възвръщаемостта и изчисляването на разходите, както и условията и минималната честота за преглеждане на информацията, съдържаща се в ОИД, и условията за предоставяне на ОИД на инвеститорите на дребно.

(5) На [*ОВ, моля, въведете датата*] Комисията прие Делегиран регламент (ЕС).../2021 на Комисията[10] за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2017/653, *inter alia*, с цел да се улесни използването на представянето, съдържанието и стандартния формат на ОИД от управляващите дружества, инвестиционните дружества и лицата, които консултират относно или продават дялове от ПКИПЦК. Датата на прилагане на Делегиран регламент (ЕС).../2021 обаче е определена на 1 юли 2022 г., за да се даде достатъчно време на тези управляващи дружества, инвестиционни дружества и лица, които консултират относно или продават дялове от ПКИПЦК, да се подготвят за края на прилагането на преходните разпоредби и следователно за задължението за изготвяне на ОИД. Тъй като датата на прилагане на Делегиран регламент (ЕС).../2021 е определена на 1 юли 2022 г. и тъй като е необходимо да се гарантира, че краят на преходните разпоредби съвпада с датата на прилагане на Делегиран регламент (ЕС).../2021, Регламент (ЕС) № 1286/2014 бе изменен с Регламент (ЕС) №.../2021 на Европейския парламент на Съвета[11], за да се удължи преходният период до 30 юни 2022 г.

(6) Ключовата информация за инвеститорите, изисквана съгласно член 78 от Директива 2009/65/ЕО, и основните информационни документи, изисквани съгласно Регламент (ЕС) № 1286/2014, по същество обхващат едни и същи изисквания за предоставяне на информация. Поради това е необходимо да се избегне ситуация, при която считано от 1 юли 2022 г. инвеститорите на дребно в ПИПДОЗИП, които желаят да придобият дялове от ПКИПЦК, ще получават и

---

9 Делегиран регламент (ЕС) 2017/653 на Комисията от 8 март 2017 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) чрез определяне на регулаторните технически стандарти за представянето, съдържанието, преразглеждането и изменението на основните информационни документи, както и за условията за изпълнение на изискването за предоставяне на тези документи (ОВ L 100, 12.4.2017 г., стр. 1).

10 ОВ C [...], [...] г., стр. [...].

11 Регламент (ЕС).../2021 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на удължаването на срока на действие на преходните разпоредби за управляващите дружества, инвестиционните дружества и ллицата, които консултират относно или продават дялове от предприятия за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) и фондове, различни от ПКИПЦК (ОВ L....., дд/мм/гггг, стр.....).

двата документа за един и същ финансов продукт. Поради това е необходимо да се определи, че основният информационен документ трябва да се счита за отговарящ на изискванията, приложими за ключовата информация за инвеститорите, изисквана съгласно Директива 2009/65/ЕО.

(7) Поради това Директива 2009/65/ЕО следва да бъде съответно изменена,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

В Директива 2009/65/ЕО се вмъква следният член 82а:

„*Член 82а*

Ключова информация за инвеститорите, предоставяна чрез основния информационен документ

Държавите членки гарантират, че когато инвестиционно дружество или – за някой от управляваните от него взаимни фондове – управляващото дружество изготвя, предоставя, редактира и превежда основен информационен документ, който отговаря на изискванията за основни информационни документи, установени в Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета*, компетентните органи считат, че този основен информационен документ отговаря на изискванията, приложими за ключовата информация за инвеститорите съгласно членове 78—82 и член 94 от настоящата директива.

___

* Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) (ОВ L 352, 9.12.2014 г., стр. 1).“.

Член 2

1. Държавите членки приемат и публикуват най-късно до 30 юни 2022 г. разпоредбите, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.

   Те прилагат тези разпоредби от 1 юли 2022 г.

   Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Веднага след влизането в сила на настоящата директива държавите членки правят необходимото, за да информират своевременно Комисията за всеки проект за законови, подзаконови или административни разпоредби, които възнамеряват да приемат в областта, уредена с настоящата директива, за да може Комисията да представи своите забележки.

Член 3

Настоящата директива влиза в сила на деня след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*